

A CSAPATGAZDÁLKODÁS ELMÉLETE, ELLÁTÁS, GAZDÁLKODÁS, KATONAI KÖZLEKEDÉS

A csapatvezetés gazdasági feladatai a szolgálati és életkörülmények javításában

*Kapus Gyula vezérőrnagy,
Ullich Ferenc őrnagy*

A Magyar Néphadsereg rendeltetéséből adódó feladatai teljesítéséhez a *legfelső párt- és állami vezetés – az ország gazdasági helyzetével összhangban – következetesen biztosítja állományunk szolgálati és életkörülményei színvonalának megtartásához és lehetőségek nyújtotta emeléséhez szükséges pénzügyi és anyagi feltételeket.* A szolgálati és életkörülmények (SZÉK*) fokozottabb fejlesztése a Magyar Néphadsereg vezérkari főnök 068. számú utasításával kezdődött intenzívebben, és a párt életszínvonal politikájával, a hadseregfejlesztés célkitűzéseivel összhangban folytatódott.

Az ismert okok kapcsán a 70-es évektől kezdődően a nemzetközi és hazai feltételek rosszabbodásának viszonyai között, *a nehéz gazdasági körülmények ellenére is sikerült összességében megőrizni, bizonyos területeken javítani a szolgálati és életkörülmények korábbi szintjét.* A biztosított bérfejlesztésekből differenciáltan növekedett a hivatásos állomány és polgári dolgozók fizetése. Az intézkedések hatására a sorállomány szociális körülményei számottevően javultak. A lakásellátottság szintjét is sikerült megőrizni. Előrelépés történt a sorállomány étkeztetési színvonalában, minőségében és a kiszolgálás kulturáltságában. Fejlődött az állomány ruházati ellátottsága. Megnyugtatóan javult a csapatoknál az egészségügyi ellátás általános színvonala, szélesedtek az egészségügyi szolgáltatások és regenerálódási lehetőségek. Átfogóvá vált a munkavédelmi tevékenység, jelentős fejlesztés történt a fegyverzeti és technikai eszközök kiszolgálási, üzemeltetési feltételeiben.

Az elismerést érdemlő erőfeszítések és eredmények ellenére – mint azt a XIII. kongresszus is megállapította – az 1980. évi szinthez képest összességében csökkentek a reálbérek. Hasonlóan a hadseregbeli illetményeknek sem sikerült lépést tartani az árszínvonal emelkedéssel.

Számos anyagi-pénzügyi norma vásárlóértéke kedvezőtlenül alakult számunkra. Emellett beszűkültek a beruházási, objektum- és lakásfelújítási lehetőségek is.

* (SZÉK) = szolgálati és életkörülmények.

A központi követelmények és feltételek a korábbiaknál hatékonyabb érvényesítése a csapatvezetésben is új, intenzívebb gazdálkodási módszerek alkalmazását tette szükségessé.

A jogos igények és szükségletek „megszokott”, jó szintű kielégítése, a beszűkült fejlesztés, szükségszerűen napirendre tűzte a csapatgazdálkodásban is: az átgondoltabb rangsorolását a teendőknek, a belső tartalékok feltárását, az ésszerű takarékoság minden területen való érvényesítését.

Az önálló költségvetési gazdálkodás, az anyagi érdekeltég elvének fokozatos érvényesítése és más közgazdasági jellegű szabályozók központi bevezetése, kedvező feltételeket teremtett a csapatvezetésben az önállóság és előrelátás növeléséhez a csapatgazdálkodás minden területén.

A „Csapatgazdálkodási Utasítás” megjelenése egységes keretbe foglalta a csapatélet e fontos területének szabályozását.

Szervezetileg mindezekhez nagy segítséget jelentett a laktanyahadtápok és az integrált fegyverzeti és technikai szolgálat létrehozása.

A csapatok központi és saját erőforrásokkal (pénzeszközök, anyag, technika, ingatlan állomány, munkaerő) gazdálkodnak.

A csapatgazdálkodás végző fokon ezeknek az eszközöknek a gazdaságos, leghatékonyabb felhasználását jelenti a harcckészültség és felkészítés, valamint az élet- és munkakörülmények folyamatos fenntartása és javítása biztosítására.

A gazdálkodás folyamatát egyik vagy másik elemére nem lehet leszűkíteni. Mivel az egyes elemek meghatározott tartalommal bírnak és a csapatvezetés különböző tagozataiban más és más súllyal érvényesülnek. A csapatvezetésben ezeket a tagozatonkénti sajátosságokat figyelembe kell venni a módszerek megválasztásához a szolgálati és életkörülmények tekintetében is.

A csapatgazdálkodás, a szolgálati és életkörülmények kapcsolatát és kölcsönhatását a Csapatgazdálkodási Utasítás egyértelműen kiemeli: „A csapatgazdálkodás célja biztosítani, hogy a csapatok a rendeltetészerű feladatokat a követelményeknek megfelelően, magas színvonalon, egyben a célt kielégítő legkisebb ráfordítással oldják meg. A csapatgazdálkodás szervezésével, irányításával és végrehajtásával gondoskodni kell a személyi állomány élet- és munkakörülményeinek tervszerű fejlesztéséről, a csapatok kezelésében levő anyagok, technikai eszközök, objektumok, felszerelések és berendezések tervszerű üzemeltetéséről, karbantartásáról és javításáról, rendeltetészerű használatra alkalmas, hadrafogható állapotban tartásáról.”

A csapatéletben a szolgálati és életkörülmények igen változatosan, sokoldalúan jelen vannak a sorállomány és a hivatásos állomány, honvédségi polgári dolgozók napi tevékenységében, ellátottságában, munkahelyi, családi közérzetében. *Általános felfogásban ide számítjuk:* az állomány szociális, egészségügyi, élelmezési, ruházati, pénzügyi ellátottságát, valamint kiképzési, munkavégzési, elhelyezési, pihentetési, sportolási, művelődési feltételeinek biztosítottságát. A hivatásos állomány vonatkozásában még ide tartozó a lakásellátottság és az üdültetési lehetőségek biztosítása is.

A cikkben a SZÉK kérdései csak a csapatgazdálkodás és csapatvezetés vetületében kerül tárgyalásra, nem vizsgálva a közvetetten ható tényezők kérdéseit, mint a leterhelés, szabadidő biztosítás stb.

A CSAPATVEZETÉS GAZDASÁGI CÉLKITŰZÉSEI A SZOLGÁLATI ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK JAVÍTÁSÁRA

Közismert, hogy a csapatgazdálkodás irányítása a csapatvezetés szerves részét képezi, így egyben az abban részt vevők és a biztosított feltételek szubjektív és objektív alapul szolgálnak a személyi állomány szolgálati és életkörülményei alakításához.

A miniszteri direktívákban és a HM szakágazati vezető szervei által *kitűzött célok teljesítésére*, a központilag biztosított feltételek hatékony alkalmazására a *csapatvezetés minden szintjén széles körű - bizonyos fókig eltérő jellegű - teendők* jelentkeznek.

Mindenesetre meghatározó a helyes, reális célkitűzések kiválasztása, a célorientált-ság érvényesítése az általános és részletes elgondolások kialakításában.

A csapatvezetés új szervezeti rendszerében a *középirányító vezető szervek évenként*, az *egységszintű vezetés évente*, illetve *kiképzési időszakonként* határozza meg, majd pontosítja a szolgálati és életkörülményeket is alapvetően befolyásoló célkitűzéseit.

E vezetői tevékenységben a központilag kezelt (szabályozott) kérdésekben (illetménygazdálkodás, célhitelek felhasználása, előírt járandóságok normatív biztosítása stb.) elsősorban - és ez nem kis feladat - a gazdaságos végrehajtás, míg számos más területen az önálló célok, módszerek kialakítása, megvalósításuk hatáskörbeni szabályozása tartozik a csapatvezetésre, legfőképpen annak egységtagozatára (önálló költségvetési szerv).

A csapatgazdálkodásban a SZÉK színvonala megtartása és javítása terén széles körű a kitűzhető, illetve a kötelezően számbaveendő célkitűzések köre. A teljesség igénye nélkül, a jellemzőbbeket említve, csak a példa igényével:

„A helyi erőforrások és anyagi eszközök koncentráltabb felhasználásával, kellő rangsorolással, tovább szükséges folytatni az elhelyezési körletek, szolgálati helyiségek, kiképzési, javító-, kiszolgáló- és kulturális objektumok felújítását, karbantartását, a berendezésük és felszereltségük javítását. A fegyelem és rend folyamatos fenntartásával biztosítani kell a létesítményi vagyon megőrzését.”

„Hatékonyabb felvilágosító munkával, a sérüléssel járó balesetek és az egészséges életmódra nevelés módszerével eredményesebbé kell tenni a betegségek megelőzését. Növelni kell a csapatsegélyhelyek működésének szervezettségét, az alapellátás színvonalát, a meglévő felszerelések megóvásának biztosítottóságát.”

„Az ételmezési ellátás eddig elért színvonalának egyidejű megtartása és javítása anyagi feltételei elősegítésére, növelni szükséges a kisegítő gazdaságok hozamát, a téli betárolási, saját feldolgozási, tartósítási tevékenységet, biztosítani kell a KISZ-büfék szervezett működését.”

„A sorállomány jó minőségű ruházat ellátása, az új cikkek arányának növelése érdekében, javítani kell a készletgazdálkodást, a szolgáltatások kulturáltságát, az állomány öltözködési fegyelmét és a társadalmi tulajdon védelmét, biztosítani kell a költségvetési előirányzatokon belüli gazdálkodást.”

„A laktanyai szabadidős programok és kulturálódás anyagi-pénzügyi feltételeit a klubhelyiségek berendezései fokozatos felújításával, a társadalmi munkabevételekkel kell javítani. A sportolási lehetőségek szélesítéséhez folytatni kell a tornaterem felújítását, a labdarúgó-pálya újragyepesítését.”

„A kiskihelyezéseken részt vevő állomány ellátási színvonalát közelíteni kell minden tekintetben a laktanyai ellátás minőségéhez.”

„A laktanya otthonosabbá tétele elősegítésére fel kell újítani a „virágház”-at, növelni kell a fásítás ütemét.”

„Évente fel kell újítani a szolgálati lakások legalább 8-10%-át, a nőtlen szálló bútorzatát fel kell javítani.”

„Az üdülőkeretek elosztásánál emelni kell a 2-3 gyermekes családok üdültetési árnyát.”

„Átgondoltabban tervezve, a valóban rászorulóknak részére kell biztosítani a jogos illetményen felül adható pénzbeni juttatásokat.”

A felsorolt jellemző célkitűzések a csapatgazdálkodás főbb elvi követelményeiből is fakadnak. Ahhoz, hogy a gazdálkodási tevékenységben azok a célok megvalósuljanak, összességében a gazdálkodás vezetését, irányítását kell szervezetesebbé, hozzáértőbbé, ezen keresztül hatékonyabbá tenni.

II.

A CSAPATVEZETÉS FELADATAI ÉS MÓDSZEREI A SZOLGÁLATI ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK JAVÍTÁSÁRA KITŰZÖTT CÉLOK TELJESÍTÉSÉRE

A jól előkészített gazdálkodási döntések nyomán elhatározott célkitűzések meghatározó jelentősége mellett, a megvalósításhoz vezető feladatok megválasztása is nagy előrelépést és helyes gazdasági szemléletet, körütekintést követel a csapatvezetéstől.

A csapatgazdálkodás komplex rendszerében a SZÉK terén megfogalmazott főbb célkitűzések csak a vezető állomány és a segítő - véleményező - tanácsadó szerv egyeztetett, összehangolt munkájával valósítható meg.

Kedvező, hogy a döntések ma már jórészt ott születnek, ahol a harcászati, kiképzési feladatokhoz, a személyi állomány ellátásához szükséges anyagi-technikai eszközök, pénzügyi keretek rendelkezésre állnak és ahol ezek tervezése, szervezése és felhasználása ténylegesen folyik. Más szóval jelentős az a fejlődés, amely a csapatgazdálkodás legfontosabb szintjén - az egységénél - valósul meg.

A csapatgazdálkodás egyszemélyi felelősségű irányítása a parancsnok feladata. Az egyszemélyi parancsnoki vezetés és felelősség mellett a gazdálkodás egyes részterületeit közvetlenül irányító parancsnokhelyettes, fegyvernemi és szolgálatiágfőnökök (vezetők) útján valósítja meg.

A parancsnok gazdasági szervező munkájának segítésére „Gazdálkodási, Építési és Környezetvédelmi Bizottság”-ok kerültek létrehozásra a csapatvezetési szinteken (GÉKÖB). A bizottság munkáját a parancsnok vezeti, tagjai a parancsnokhelyettesek és a parancsnoknak közvetlenül alárendelt fegyvernemi és szolgálatiágfőnökök, valamint az illetékes pártszervezet képviselőit is célszerű biztosítani.

A GÉKÖB-ök a parancsnokok véleményező, tanácsadó testületei. Szerepük a szakemberek által kiválasztott célkitűzések és feladatok, illetve azok végrehajtását biztosító erőforrások egyeztetésében, koordinálásában jelentős, mivel a partikuláris érdeken felülemelkedve, a csapat összérdekeit képviselik.

Amennyiben a kitűzött feladatok a helyi sajátosságokra megfelelően adaptálva kerülnek végrehajtásra, „megkeresve” bennük a SZÉK szintentartásának és további javításának lehetőségeit és optimális módszereit is, akkor a célkitűzések az elvártaknak megfelelően teljesíthetők.

A szolgálati személyek alapvető gazdálkodási feladatait a szabályzatok és utasítások meghatározzák. A végrehajtásnak azonban számos módszere lehet a központi elvárások betartása mellett. Az előző fejezetben közreadott célkitűzések teljesítésére – egy változatként – a következő feladatok határozhatók meg:

A csapatlétesítmények felújítását, karbantartását, berendezettségük szintjének javítását csak előre tervezetten, a költségvetési előirányzatok és helyi erőforrások fokozottabb, célirányos felhasználásának biztosításával lehet végrehajtani. Az éves karbantartási terv készítésének első mozzanata a vezető állomány objektumszemléje. A parancsnok döntése alapján a felújítási feladatokra az éves tervből havi karbantartási terv készül, amelyben már az érintett végrehajtó állomány tervszerű foglalkoztatása is részletesen szabályozott. Az alegységek saját körletükben keletkezett rongálódásokat természetesen maguk helyre állítják. A vezető állomány feladata elsősorban a karbantartó munka irányítása, vezetése és ellenőrzése.

Az állomány kedvező egészségi állapotának fenntartásában az egység egészségügyi szolgálatfőnöke az orvosi feladatokat látja el. Emellett az egység-, alegységparancsnokok felelőssége is igen nagy. Amíg az egységparancsnok az egészségügyi ellátással kapcsolatos tevékenységet köteles szabályozni, az alegységparancsnokoknak a feladatok végrehajtását kell biztosítaniuk. Egységszinten minden esetben délelőtt szükséges megtartani a rendelőt, ehhez az alegységnél a rajszemle előtt már végre kell hajtani a betegek jelentkezését. Hasonlóan parancsnoki feladat a szakrendelésre kórházba utalt ügyeinek szabályozása is. A gyógyító-megelőző tevékenység elősegítésére az egység munkatervébe megfelelő rendezvényeket szükséges beállítani. Az ellenőrző tevékenységnek minden esetben részét kell, hogy képezze a higiénés helyzet minősítése is. Az egészségügyi alapellátás feltételei biztosításában ugyancsak éves szinten szükséges behatárolni a csapatseghely karbantartásával, felújításával, a berendezések állagának fenntartásával, javításával kapcsolatos feladatokat is.

Az ételmezési ellátás színvonalának megtartása és növelése terén a konkrét eredménynek az étkeztetés minőségében, kulturáltságában, az igénybevételnek megfelelő kalória- és tápanyagszükséglet biztosítottságában kell megjelenni. Az ezirányú szakfeladatokat a parancsnok hadtáphelyettes és az ételmezési szolgálat főnöke (vezetője) látja el. Az egység parancsnoka követelménytámasztásával, az alegységparancsnokok a megteremtett étkeztetési feltételekhez és körülményhez igazodó szabályozásával segíthetik a munkát. Az egészségügyi szolgálat főnöke, a párt- és KISZ szervezetek előjelző, segítő véleménye és javaslati is megkülönböztetett figyelmet érdemelnek.

Az étlap-igénybevételhez és feladatokhoz igazodó helyes összeállítás az alapja a jó minőségű ételmezési ellátásnak. Az ételmezési ellátás feltételei biztosításához éves szinten szükséges a kisegítő gazdaságok fejlesztésével kapcsolatos feladatokat pontos, elszámoltatható érték mérők alapján behatárolni. Átgondoltan kell megtervezni a téli betárolási, saját feldolgozási és tartósítási tevékenységet is, számot vetve a célszerű szükséglettel, az árviszonyokkal és a saját lehetőségekkel. A végrehajtás során az egység szempontjából a gazdaságosságra kell alapozni, nem pedig a helyi „tradíciókra”. A laktanyai

vegyesboltok és KISZ-büfék áruválasztékának egyeztetésével és helyes arányának kialakításával, döntő mértékben lehet javítani az ellátás minőségét.

A ruházati ellátás terén a költségvetési előirányzatokon belüli gazdálkodás javítása előrelátó, átgondolt, az adott egység előtt álló „ruházati vonzatú” feladatokhoz igazodó, éves tervezéssel és takarékos felhasználással biztosítható. Az öltözködési fegyelem, a kulturáltság, a társadalmi tulajdon védelmének biztosíthatósága már a reggeli rajszemléken elkezdődik az aleggységparancsnokok ellenőrzése során, s végeredményben a katonáélet minden tevékenységénél jelen kell, hogy legyen. A szolgáltatások (fürdetés, fehérműcsere) szervezett és irányított végrehajtása érdekében szabályozni szükséges az ahhoz szükséges anyagi-technikai és munkaerő (fürdő, fehérmű kiadás stb.) feltételeket. Ezen a területen szükséges a legszélesebb körű együttműködés és a koordinált tevékenység, az elhelyezési, egészségügyi szolgálattal, az aleggységparancsnokokkal. Kiemelt szerepe van a ruházati készletgazdálkodást illetően az egységeknél meglévő elfekvő készletek szervezett leadásának és a selejtítések tervezett, előrelátóan ütemezett végrehajtásának is.

Az állomány szociális, pénzügyi, kiképzési, munkavégzési, elhelyezési, pihentetési, sportolási és művelődési feltételeinek biztosítása és javítása terén a feladatoknak, módszereknek számos lehetősége adott a csapatvezetés szintjén. A központi intézkedéseken és gondoskodáson túl, a *szociális pénzügyi kihatású kedvezmények* helyi biztosításának reális megvalósítására kell törekedni. A jogos igények szerinti elbíráláson túl, az arra legjobban „rászoruló” és „érdemesek” részére kell biztosítani, előtérbe helyezve ösztönző hatását a személyi állomány körében a minőségileg még hatékonyabb, eredményesebb munkára.

Az elhelyezési körletek alatt azon helyiségeket értjük, amelyekben az állomány olyan igényeit elégítik ki, mint a pihenés, szórakozás, tisztálkodás, az anyag elhelyezése stb. A legfontosabb e területen, hogy a rendelkezésre álló költségek tervszerű, hatékony felhasználásával biztosított legyen ezen objektumok állandó karbantartottsága és tisztasága. Az anyagi lehetőségek korlátozott volta mellett, az állagmegőrzésre, kíméletességre való neveléssel és az igényesség „felkeltésével”, fenntartásával egyrészt számottevő anyagiakat lehet megtakarítani, másrészt ugyanezzel a tevékenységgel a személyi állomány figyelmességre, rendszeretetre, kulturált emberi magatartásra nevelhető. A jó közösségi szellem megteremtése, melynek egyik alapvető tényezője az elhelyezési körletek adta környezeti hatások „anyagi” része, mint tárgyi tényező, amely párosul a parancsnok által kezdeményezett szellemi, politikai, erkölcsi hatásokkal, eredményezi az egymást segítő szocialista típusú katonaközösségek kialakítását.

Az *ifjúsági klubok* funkciójuknál fogva nélkülözhetetlenül fontos szerepet töltenek be az állomány politikai, erkölcsi és világnézeti nevelése terén, de nagy szerepük van közérzetük javításában, hagulatuk alakításában is. Törekedni kell arra, hogy berendezésük kulturált, tiszta és esztétikus legyen. Ennek elérése érdekében segíteni kell a felújításokat pénzeszközökkel és kezdeményezni célszerű, hogy az ifjúsági szervezetek által végzett munka értékének bizonyos részét a különböző berendezési anyagok beszerzésére fordítsák. A parancsnokoknak olyan irányba kell a figyelmet fordítani, hogy célszerű, hasznos és a kulturált pihenés és szórakozás feltételeit legjobban biztosító berendezési anyagokat és eszközöket vásároljanak. Olyan dolgokra gondolok, amik mozgásra, a figyelem összpontosítására, gyors gondolkodásra, cselekvésre nevelnek amel-

lett, hogy szórakoztatnak, pihentetnek és nagy mértékben oldják az emberekben a szolgálat folyamán keletkezett feszültségeket.

A közvetlen környezet, a laktanyaudvar otthonosabbá tétele sem lehet közömbös célkitűzés a csapatoknál. A környezeti hatások legmarkánsabb, legtapinthatóbb módon az elhelyezési körletekből és a laktanyaudvarból erednek. Az elhelyezési körleteknek és laktanyaudvarnak kell nyugalmat árasztó, tiszta légkörével pótolnia az otthon a katonák számára. A helyi lehetőségek és területi kapcsolatok szélesebb körű kihasználásával, a KISZ által szervezett társadalmi munkaakció keretében a laktanyaudvar fásítása, a virágház felújítása, csekély anyagi ráfordítással megvalósítható. Önmagában az anyagi lehetőség nem minden ezen a területen. Ennél fontosabb az állomány igényességét először felkelteni, majd fenntartani a jóízű, kulturáltság, rend és fegyelem vonatkozásában. Ez sok törődést és hozzáértést igényel a parancsnoki állománytól.

A szolgálati lakások egy részének felújítása csak előrelátható éves tervezéssel és szervezéssel, zömében a helyi anyag és erőforrások összpontosított felhasználásával biztosítható. A feltételek javításában olyan helyi tartalékokkal rendelkezünk, mint az erők jobb koncentrálása, a munkaszervezés javítása, a technológiai fegyelem erősítése. Ezen célkitűzés megvalósításával a családok élete könnyebbé válhat és javulhat közérzetük is. A csapatjavító-műhelyek kapacitásának ésszerűbb, előretervezett kihasználásával folyamatosan biztosítani kell a nötlenszálló bútorzatának feljavítását is. A parancsnokoknak szívügyüknek kell tekinteni a létesítményi vagyoni megőrzését, fejlesztését, a rend, fegyelem folyamatos fenntartását, illetve a javakkal való ésszerű takarékoskodást is ezen a területen.

Az egységek üdültetési bizottságainak a kapott és rendelkezésre álló lehetőségek figyelembevételével elsődlegesen kell biztosítani a többgyermekes családok főszexoni üdültetését. Az azonos turnusba eső házaspári üdülők összekapcsolásával, a nagy férőhelyű kapacitások hatékony kihasználásával, a 2-4 napos pihentetés csapatpihenőbe történő beépítésével lehet a nagycsaládosok jogosan felmerülő üdültetési igényeit a kívánalmak szerint kielégíteni.

A csapatgazdálkodás jelenlegi rendszere bevált és megszilárdult, számottevően segíti a szolgálati és életkörülmények javítását, az ellátás és szolgáltatások minőségének emelését. Tervszerűbbé és hozzáértőbbé vált a katonák ellátását, a technika kiszolgálását, üzemben tartását biztosító anyagi és pénzeszközök felhasználásának parancsnoki szintű irányítása.

A cikkben a fő célkitűzések és azok teljesítését biztosító feladatok, módszerek a csapatgazdálkodás rendszerébe „ágyazva” kerültek megtárgyalásra. Egyes területeken csak érintve lettek a lehetőségek, a „gondolatébresztés” igényével.

A szolgálati és életkörülmények javítását továbbra is központi feladatként kell kezelni a vezetés minden szintjén. A célok megvalósítása a csapatvezetéstől céltudatos, energikus munkát követel. *Kimerületlen tartalék az állomány cselekvő bevonása a célok és feladatok kialakításába, majd a megvalósításba.*

Lényeges kérdés, hogy ne hunyjunk szemet a közömbösség láttán, ne tűrjük meg a helyenként jelentkező felelőtleneségből, szervezetlenségből fakadó ellátási zavarokat, a személyi állomány járandóságainak minőségi, mennyiségi megcsorbitását. Érvényt kell szerezni annak, hogy a rajparancsnoktól kezdve valamennyi szolgálati személy maradék talanul teljesítse kötelemait, mert ezt semminemű központi vagy más szabályozás nem helyettesítheti. *A másik tartalék a meglevő vagyoni fokozott védelmének biztosítása. Az ellent-*

mondások feloldásán túl, fontos feladat az önálló, vállalkozó jellegű, aktív, dinamikus és innovatív gazdálkodás előmozdítása, az anyagi érdekelttség fokozása.

A szolgálati és életkörülmények kérdése állandóan a csapatvezetés homlokterében áll, és a szemléletformálásban a jogos igények és szükségletek kiszűrésében nagy segítséget nyújtanak a párt- és politikai szervek a mozgalmi munka eszközeivel. Nem engedhető meg, hogy az amúgy is behatárolt lehetőségekre hivatkozás mögé bújva, a kellő hozzáértés hiánya akadályozza a célok teljesítését.

X

Felhasznált irodalom:

1. A Magyar Népköztársaság Fegyveres Erőinek Szolgálati Szabályzata.
2. Csapathadtáp Szabályzat. I. rész.
3. Az MSZMP Néphadsereg Pártértekezlet anyaga.
4. Módszertani segédlet a seregtest Gazdálkodási és Fenntartási Konferencia anyagának használatához.
5. Az egység és alegység tervezés témából levezetett seregtestparancsnoki módszertani bemutató anyaga.
6. Közvetlen honvédelmi kiadások anyagipénzügyi gazdálkodási szabályai. II. rész. A csapatgazdálkodás.